

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2353,Uroczystosc-64-rocznicy-wybuchu-Powstania-Warszawskiego-Rzeszow-1-sierpnia-2008-.html>
18.03.2026, 10:40

Uroczystość 64. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego – Rzeszów, 1 sierpnia 2008 r.

28.07.2008

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie oraz Muzeum Powstania Warszawskiego zorganizowały 1 sierpnia 2008 r. w siedzibie rzeszowskiego oddziału IPN-u spotkanie poświęcone 64. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

Program spotkania:

- Wykład Macieja Podbielkowskiego (Muzeum Powstania Warszawskiego)
„Międzynarodowe aspekty Powstania Warszawskiego”
- Wprowadzenie w tematykę propagandy wizualnej i niemieckich kronik filmowych
Wochenschau (Marcin Krzanicki, OBEP IPN Rzeszów)
- Pokaz niemieckich kronik filmowych dokumentujących Powstanie Warszawskie
- Prezentacja oferty wydawniczej Muzeum Powstania Warszawskiego

O godz. 17.00 pod Pomnikiem Chwały Żołnierzy AK Podokręgu Rzeszów nastąpiło uroczyste złożenie kwiatów dla uczczenia pamięci walczących i poległych Powstańców.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Komiks Jagody Żurawskiej „Marsz kanał”, powstały pod opieką Agaty Krechel-Kocój i Marty Mamczur zdobył pierwsze miejsce w konkursie „Namaluj historię dziadków” w 2007 roku. Organizowany przez Instytut Pamięi Narodowej Oddział w Rzeszowie konkurs ma na celu zachęcenie uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych do spotkania z wciąż żywą historią najnowszą i dotarcia do jej świadków. Graficzna forma konkursu pozwala nie tylko na rozwój talentów młodych rysowników, ale także zainteresowanie historią osób, dla których stanowi ona wyłącznie inspirację do powstania rysunków i komiksów.

Tworząc swój komiks, młoda Autorka przeprowadziła rozmowę z Barbarą Synoradzką-Wyrzykowską pseudonim „Basia Mała” – łączniczką-telefonistką, która w czasie Powstania Warszawskie-

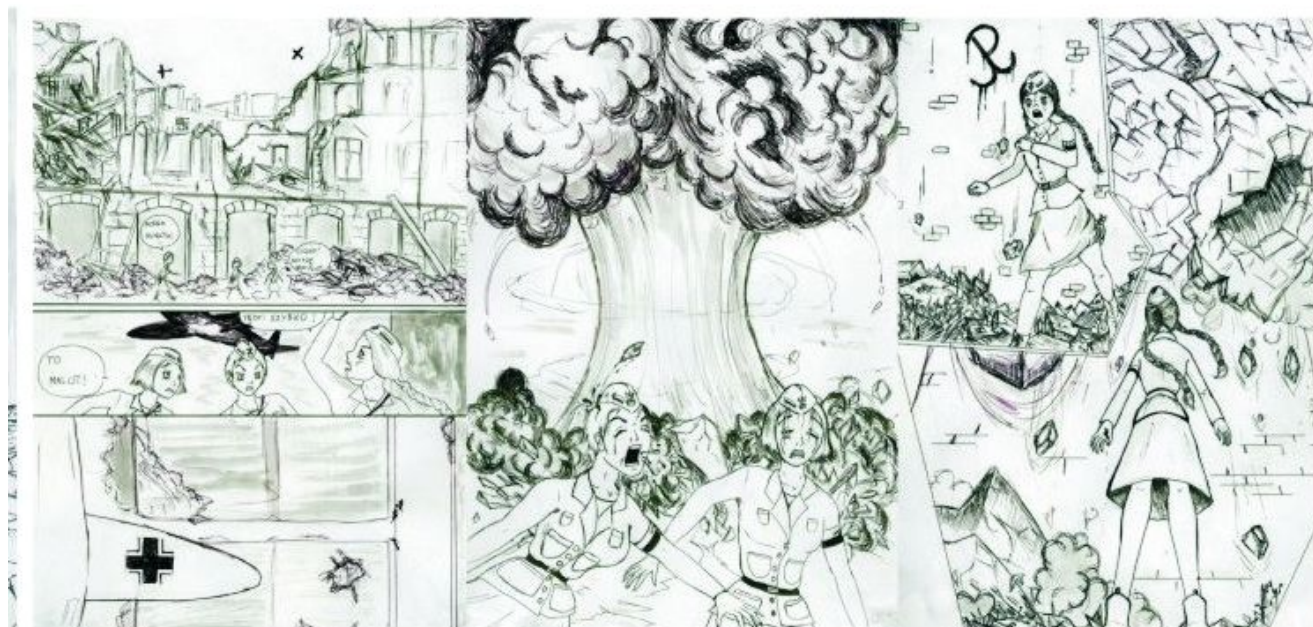
go była przewodniczką kanałową.

Tuż po wybuchu Powstania, Kierownictwo Wydziału Łączności Komendy Głównej AK postanowiło wykorzystać kanały warszawskie, jako szlaki komunikacyjne dla łączników, zapewniających przepływ informacji między powstańcami. Wraz z pogarszaniem się sytuacji w walczącej stolicy kanały stały się też drogą dostarczania zaopatrzenia, leków, a także ewakuacji oddziałów powstańczych i cywilów. Osoby korzystające z przejść kanałami zobowiązane były do zachowania ciszy w czasie przemywania, tak aby uniemożliwić Niemcom wykrycie swoich działań. Często byli to młodzi ludzie, o drobnej budowie ciała (głównie kobiety), którym łatwiej było poruszać się w wąskich przejściach.

Mimo zachowania wszelkich środków ostrożności Niemcy dość szybko dowie-

dzieli się o nowych szlakach łączności powstańczej i starali się je jak najszybciej zlikwidować. Wejścia do kanałów na terenie zajętych przez Niemców zostały obsadzone żołnierzami, do kanałów wrzucano granaty, wlewano cuchnące i żrące substancje, wysadzono przejścia. W wielu tunelach założono pułapki z materiałów wybuchowych, a także mikrofony dzięki którym Niemcy mogli nasłuchiwać co się dzieje pod ziemią. Wszystko to czyniło działania łączników jeszcze bardziej niebezpiecznymi.

Wielu łączników ginęło zabłądziwszy w kanałach. Byli narażeni na zakażenia powstające w wyniku kontaktu ze ściekami. Ciągły mrok (latarki i świece były przedmiotami bardzo rzadkimi i wykorzystywanymi tylko w ostateczności), ciasne przestrzenie i pochylona pozycja ciała w czasie przejścia przez kanały, to co-

-dziennosc młodych ludzi niosących powstańcom nie tylko zaopatrzenie, leki, albo wyprowadzających ich z opanowanych przez wroga obszarów, ale też nadzieję zawartą w informacji, że Warszawa wciąż walczy.

Mamy nadzieję, że to małe wydawnictwo przypomni tych młodych ludzi i stanie się swoistym hołdem złożonym ich walce.

Instytut Pamięci Narodowej
Oddział w Rzeszowie

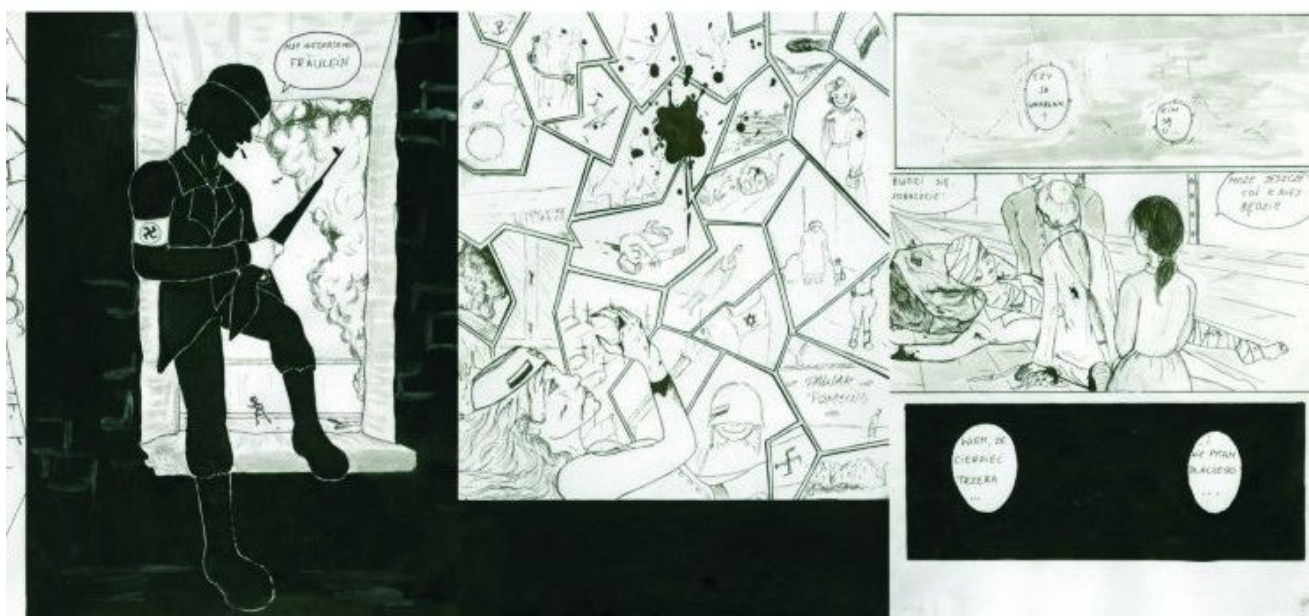

foto #1